

Mysu seter- Nytt

Påsken 2003

DEN FØRSTE PÅSKE PÅ MYSUSETER

Skrevet av Oskar Rønningen i år 2002., og gjengis her med hans tillatelse

Fire Rønningen kare i rosa' hoso på Ner-Havnsøetern. Fra venstre Ola, Hans, Lindby (med vanlige hoso), idrettsmannen Oskar med kikkert og sigarett, Johan med slips, og trolig en urban Ottaver i stretchbukse (tips om navn mottas). En langt høyere stil på antrekket enn dagens kondomdresser. (Billedtekst AJR.)

Det var påsken 1928. Far hadde leid bort seterhuset til to familier fra Lillehammer. De hette Larssen og Gulsvik. Hytta etter Imbert som også lå ved setra var leid bort til noen karer fra Otta.

Broder Ola, Hans og jeg skulde bo i kokhuset og være behjelpelige med å dra vann til de to familiene i seterhuset. Vi skulde dra vann fra en brønn som lå like nedenfor Berget.

Dette var en brønn bestefarbror Engebret Havn hadde laget for Dr. Jacob Heidenreich i begynnelsen av 1900. Brønnen ble derfor kalt Jacobs brønn. Heidenreich hadde hytte der veien kommer opp mellom Mo og Gjeitsid-kvea.

Far hadde laget en skikjelke med stativ for ett 40 liters melkespann, og vi måtte dra 2 spann hver dag. Ola

(Fortsetter på side 10)

Kjære medlem.

Påska står for døren og jeg vil benytte anledningen til å ønske dere alle sammen velkommen til fjells. Håper bare at skiføret holder, selv om aktiviteter (eller mangel på sådanne) i hytteveggen også har sin sjarm. Som dere kan lese i bladet vårt har vi hatt en spørreundersøkelse. Dere som har svart har vært flinke og kreative, men til noen av dere må jeg minne om at et styremedlemskap i Mysusetet Vel er et fritidsengasjement, og for flere av oss: blant

så mange andre ting vi er engasjert i. Derfor vil vi kanskje ikke makte å oppfylle det ambisjonsnivået dere medlemmer forventer at vi fyller. Men vi skal bestrebe oss på å bli bedre. Og til det trenger vi ikke bare innspill, men vi trenger også hender og hoder. Jeg vil innstendig be hver og en av dere grundig tenke gjennom hva akkurat du kan bidra med i fellesskapet. Ett medlem etterlyste for eksempel web-side, kanskje akkurat han/hun kan være oss behjelpelig med dette? Hvem kan være interessert i Prestgardsfjose, hvem vil hjelpe Einfrid med en fjellkirke, hvem kan hjelpe oss i arbeidet med et vakrere Mysusetet? Hjertesukk nr.2: Ikke fyll opp bilen med varer hjemmefra når dere drar på påskeferie, sjekk gjerne med lokalbutikken vår på forhånd hvilket vareutvalg de har. Kjøp mest mulig lokalt og støtt nærmiljøet vårt på Mysusetra! Jeg ønsker dere alle en riktig trivelig påske!

Jan P. Hammervold

Nye verneregler for Rondane

Denne artikkelen har vi hentet fra "Gudbrandsdølen Dagingen" for 11. mars 2003, og vi gjengir den her med tillatelse fra avisen

Fylkesmannen har fastsatt nye grenser for verneområdene i Rondane. Parkeringsplassen på Spranget får bli.

Av Vidar Heitkøtter

OTTA: Etter behandlingen av 103 høringsuttalelser, har fylkesmannen sendt det endelige verneplanforslaget til Direktoratet for naturforvaltning (DN). Største endringen innebærer at

veien fra Tjønnbakken til Spranget i Sel blir liggende i landskapsvernområde.

Det betyr at parkeringsplassen på Spranget blir der den er i dag. Altså er ønskene i de fleste merknadene imøtekommet, konstaterer planlegger i Sel, Line Brånå.

Etter drøftingene som har pågått, er det enighet om at bilveien fra Tjønnbakken til Spranget skal kunne brukes i tidsrommet fra 15. juni og fram til 1. november. I det opp-

(Fortsetter på side 13)

Grunnløse klager om løypekjøring i Rondane

- Fra GD 07.03.03. Artikkelen er kopiert inn her med tillatelse fra Fylkesmannen og GD -

■ I et innslag i NRK Østnytt 6. mars kommer representanter for reiselivsnæringen på Høvringen med påstander som fylkesmannen vil kommentere. Det klages over begrensninger innenfor Rondane nasjonalpark som hindrer stikking og preparering av skiløyper. Klagen gjelder dels at sesongen for stikking av løyper starter først 10. februar og dels at det ikke skal være lov til å kjøre løypemaskin mer enn en gang i uka.

■ I januar i fjor søkte Høvringen Aktivitetsselskap A/S og Mysusetter/Rapham Løypelag om fornyet dispensasjon for motorisert transport i nasjonalparken i forbindelse med preparering av skiløyper.

Søknaden gjaldt følgende løyper:

«Blå løype» Smuksjøseter – Peer Gynt-hytta – Mysusetter («Trolløypa»)

«Orange løype» Peer Gynt-hytta – Andalssetra

«Grønn tverrløype» mellom Baksidevassberget og Skorutberget

■ I møte 28.02.02 ble løypenettet i området Høvringen – Mysusetter drøftet. Høvringen Aktivitetsselskap var innkalt til møtet, men møtte ikke. Selskapet har i brev datert 11.05.02 kommentert noen av de aktuelle spørsmålene som ble drøftet i møtet, men dette er kommentarer som partene dermed ikke fikk anledning til å drøfte i møtet.

Etter møtet, ble søknaden innvilget fullt ut, og faktisk med mindre begrensninger enn det var søkt om. Aktivitetsselskapet søkte om å få preparere en gang per uke fra 1. februar. Tillatelsen fra fylkesmannen gjelder imidlertid fra 20. januar og er uten begrensninger på hyppigheten. Hvis turistene klager på dårlig preparering, er det derfor ikke fylkesmannen som skytset skal rettes mot.

■ Etter pkt II. 9 i vernebestemmelsene for nasjonalparken er maskinpreparering av skiløyper ikke tillatt. Fylkesmannen kan imidlertid gjøre unntak fra forbudet blant annet for tiltak av vesentlig samfunnsmessig verdi og i særlige tilfeller, når dette ikke er i

strid med formålet med nasjonalparken. Fylkesmannen, kommunene og reiselivsnæringen i området er enige om at det er riktig å gjøre unntak i området mellom Høvringen og Mysusetter fordi forholdene her er spesielle.

Når det gjelder løypene lengre inn i fjellet enn Trolløypa, er datoen for lovlig oppstart av merking 10. februar (altså ti dager etter at løypelagene ba om å få starte preparering av de andre løypene). For disse er det tillatt å kjøre etter uvær for ettersyn og supplerings av stikkingen. Dette er tatt inn i tillatelse gitt til Otta Røde Kors Hjelpekorps.

(Forsettes på neste side)

■ Når de indre delene av løypesystemet ikke skal merkes så tidlig, har det sammenheng med at det på seinhøsten og vinteren står villrein i området. Denne villreinen forsvinner straks turisttrafikken starter. Avveiningene mellom turistinteressene og villreininteressene må gjøres grundig og vil bli fulgt opp i tiden som kommer. Dette skal skje i tilknytning til prosessen med forvaltningsplan som starter opp umiddelbart etter gjennomføring av verneplanen for Rondane seinere i år. Da vil fylkesmannen innhente ytterligere synspunkter på saken bl.a. fra turistnæringen og villreininteressene.

Kristin Hille Valla
Fylkesmann i Oppland

SMÅNYTT.

Fjellkirke.

På generalforsamlingen i 1985 var det listet opp tre alternativer til kirketomt:

- 1.) Holehaugen
- 2.) Seterkvea til Ottekra
- 3.) Pungen

Johan Toftdahl opplyste på generalforsamlingen i 1986 at Ole A. Loftsgård hadde stilt tomt til disposisjon ved Furusjøvegen.

Styret anser det som tidligere nevnt ikke som sin oppgave å arbeide for en fjellkirke, men minner om at Einfrid Alvarstein fortsatt er på jakt etter noen som kan bistå henne i dette arbeidet..

Logo.

Logoen til Mysuseter Vel er tegnet av den kjente kunstneren Egil Weiglin som også er lokalt kjent for restaureringen av Sel kirke.

Weiglin var medlem i Vellet fra starten og har bidratt mye til Vellets arbeid, spesielt temaer som hadde med estetikk og farger å gjøre.

Seter mot bil.

En god handel skal gjøre både selger og kjøper tilfreds. Rolf Ulvolden kan fortelle at da Anders Hovde rundt 1915 solgte Ottekerkvea til Johan Toftdahls far, ble pengene brukt til bilinnkjøp. Hovdefamilien kunne livnære seg godt i drosjenæringa, mens Toftdahlfamilien var lykkelige på fjellet.

jph

Toalettavtale på Mysuseter

MYSUSETER: Sel kommune har inngått avtale med Mysuseter Servicesenter for drift av kommunens toalettanlegg på stedet. Tidsrommet skal være fra 1. februar til 21. april. Anlegget vil bli holdt åpent lørdag og søndag i butikkens åpningstider samt hele uke 8 og 9 som er vinterferien. I tillegg blir det åpent i påsken.

(Fra GD 12.02.03. Gjengitt med GDs tillatelse)

ROCKWOOL®
BRANNSIKKER ISOLASJON

A/S Rockwool, postboks 4215 Torshov, 0401 Oslo

Tlf.: 22 02 40 00 Fax: 22 15 91 78

www.rockwool.no

**Aktuelle produkter
for hytteisolering
Torvtaksløsninger**

PRESTGARDSFJOSET.

Et apropos til kirkebyggene som står og forfaller:

Fjuset på Prestgardssetra, eller Bottensetra som vel er det korrekte navnet har vært gjennom en 27 års kamp om restaurering fra Vellets (MV) side.

Allerede 14.sept.1976 henvender MV seg til Direktoratet for Statens Skoger (DSS) og mener at fjøset er verneverdig men sterkt preget av forfall. Henvendelsen oversendes til Tilsynet for Sel Prestegård (TSP) på Otta.

På generalforsamlingen i juli 1977 vedtar MV å medvirke til at fjøset restaureres, og tok igjen kontakt med TSP som sendte søknad til Kirke- og Undervisningsdep. (KUD) om penger til reparasjonsarbeide. MV gjorde styrevedtak om å stå på og følge opp saken. Lite skjedde, og TSP ved Erling Haugstulen overlot saken til underdirektør Inge Seip i KUD. 5.juni purrer MV på Seip og ber om en orientering i generalforsamlingen. I brev av 14/6-79 melder Seip tilbake at KUD tar sikte på "en slags dugnad" uten å spesifisere nærmere.

14.april 80 purrer MV igjen på TSP, forfallet begynner å bli betydelig. På generalforsamlingen samme år kunne Seip opplyse at restaureringen ville koste ca. 10.000 kr. og at KUD tok ansvaret.

Så skjer det ikke så veldig mye før Kåre B. Hansen i 1984 kostnadsregner restaurering av fjøset til kr.30.000 og selet (som også forfaller) til 84.000 i et brev til

Fortidsminneforeningen (FTF), som i mellomtiden har kommet inn i bildet etter initiativ av MV.

FTF bevilger i brev av 29. februar 84 kr.15.000 til istandsetting av fjøset, forutsatt samme beløp fra KUD. Inginging skjer.

I juni 1988 tok forpakteren på prestegården og en nabo ned fjøset og lagret det. MV var fortsatt sterkt engasjert i saken, og vi opplevde nå en dissens i styret: Et mindretall ville gjenreise fjøset sentralt på Mysusetra (ved butikken) som et kultur- og aktivitetssenter.

TSP krevde at bygget skulle gjenreises på opprinnelig tomt, og det ble også tilsutt MV's syn.

Etter 7 nye lange år ble Knut Bryn i 1995 av MV utpekt til koordinator for restaureringsarbeidet. Han kontaktet både Fylkeskonservator og KUD, alt tydet nå på en snarlig gjenreising på opprinnelig tomt. Så snart gikk det imidlertid ikke, og Bryn arrangerte sommeren 96 et møte med befaring på tomte med flere aktører som Fylkeskonservator, KUD, TSP og sysselsettingskontoret i Sel. Alt var positivt.

I 1998 ble det på generalforsamlingen opplyst at gjenreisningen skulle starte om to til tre uker, - KUD hadde bestemt seg. I årsmeldingen til MV for 1999 står det at Sel kommune har tatt alt ansvar for gjenreisningen, "men det har ikke lyktes å komme i

(Fortsetter på side 6)

(Fortsatt fra side 5)
gang.”

Nå skriver vi år 2003 og ifølge kilder ligger fjøset og råtner. Skal vi glemme snart 30 års idealistisk arbeid for en lokal kulturskatt og la naturen

gå sin gang, eller skal vi brette opp ermene og ta et tak igjen?

Medlemmer som vil gjøre en innsats henvender seg til leder.

jph

Byggetomt på toppen av Tjønnbakken

Tomta ble utgravet før 1967, altså før Sel kommune fikk vedtekt til bygningslovens §82 (fritidsbebyggelse)? Bygging ble det aldri noe av, og i 1973/74 gjorde Mysusetar Vel henvendelser til eier om å fylle tomta igjen. Ingenting skjedde, og i 1984 tok Vellet igjen et initiativ overfor Sel kommune. Denne gang strandet det på at kommunen ikke hadde hjemmel til å kreve tomta gjenfylt. Bygningssjefen kontaktet fylket som konkluderte med at kommunen bare kunne sende en henvendelse til eier. Dette ble gjort, men i slutten av brevet til eier sier bygningssjefen at administrasjonen gjerne hadde sett at det ble bygget på tomta, men tok forbehold om

bygningssrådets syn. Derved fattet eier nytt håp, og gjenfylling ble det ikke noe av, selv om Vellet tilbød seg å dekke alle omkostninger. Bygging ble det imidlertid ikke.

I 1987 ga eier tillatelse til å fylle igjen tomta, men av ukjente årsaker ble ikke dette gjort.

Sommeren 2001 tok vellet igjen kontakt med Sel kommune, og dette resulterte i et brev fra kommunen til eier datert 23.10.01 der en ba om bekreftelse på at gjenfyllingstillatelsen står ved lag. Pr. i dag 13.03.03 har ikke eieren svart, og Sel kommune har sendt et purrebrev.

jph

LJOSÅBUA.

Påska 1966 fikk Vellet Ljosåbua og Høgloftbua i gave av Tor Sandheim Romundgård mot å sette de i stand. Buene var satt opp i 1859/60 av Tor Øigard for 10 daler stykket. Oppdragsgiver var reinsjegeren Lord Garvagh.

I påfølgende generalforsamling ble det opplyst at den egentlige eier av steinbuene var Direktoratet for Statens

Skoger (DSS). De påtok seg å ruste opp buene.

I 1970 bevilget DSS og Kommunal- og Arbeidsdepartementet kr.1.000 hver til opprusting av Ljosåbua. Normann Heitkøtter og Ragnar Høgste sørget for at jobben ble forsvarlig og pietetsfullt utført. Jobben ble avsluttet i 1971 og kostet kr.3.580.

(Fortsetter på side 7)

(Fortsatt fra side 6)

I 1973 fikk Johan Toftdahl overtalt DSS til å bevilge kr.2.038 til innvendig paneling og ovn. Ragnar Høgste kjøpe inn materialer, fraktet dem inn og utførte jobben gratis! I tillegg fikk han laget bord og to benker.

Ifølge regnskapene betalte Vellet forsikring for bua fra 1977 til 83.

I 1983 er Vellet bekymret for bruken av bua, noen brukte den som fast feriested og for ikke fint fram. I ett tilfelle hadde noen brukt deler av døra til å fyre med. Bua var underlagt Vellet med Heitkøtter som ansvarlig oppsynsmann, og det ble igjen påpekt

at bua kun skulle brukes til enkeltovernattinger. To år senere måtte det igjen til med reparasjoner etter store ødeleggelser,

Noen hadde til og med stjålet ovnsdøra, så i 1988 måtte Vellet kjøpe inn ny ovn og reparere bord, benker og dør. Etter avtale mellom Vellet og DSS ble ovnen i påska 1989 kjørt ned til Otta og stod der en periode på lager. Vellets engasjement for Ljosåbua ble avsluttet på generalforsamlingen i 1995 da det ble opplyst at DSS hadde overtatt det fulle ansvaret.

Men slik bua framstår i dag hadde det kanskje vært riktig av Vellet å engasjere seg på nytt?

jph

TOMTER TIL SALGS

Høystandard hyttetomter nord for Mysusetter Fjellstue. Vinterveg, vann, kloakk og strøm. Vestvendte og solrike tomter med utsikt til Smiubæljn og Jotunheimen.

For visning i påska kontakt:
Arne Jørgen Rønningen Tlf.
950 47 395

TA BUSS TIL HØVRINGEN-EN FLOTT SKITUR TILBAKE TIL MYSUSETTER

DATO: 14. TIL 16. OG 18. APRIL

AVGANG v/BUTIKKEN KL: 10:30

PRIS PR. PERSON: KR. 80,-

FOR MER INFO OG PÅMELDING

KONTAKT OTTA MINI-BUSSERVICE

V/ MORTEN HAVN

TLF. 90903024

System

Platon[®] Xtra Tørre og sunne hus

isola[®]

Fuktsikring av Torvtak og Grunnmur

MEDLEMSUNDERSØKELSEN.

Sammen med kravet om kontingent sendte kasserer ut et spørreskjema for å få innspill på styrets arbeid. Av ca. 300 medlemmer har 28 svart til nå. Dette er en veldig lav svarprosent så vi får håpe flere kommer etter hvert.

Svarene så langt er veldig entydige og en god støtte for videre arbeid.

21 medlemmer mente styret gjorde et godt arbeid, 5 visste ikke, mens 2 mente jobben var for dårlig. Den ene av disse to fordi han hadde oppfattet det slik at styret jobbet med planene for en fjellkirke, den andre fordi vi ikke hadde Web-side.

Når det gjaldt arbeidsoppgavene for Vellet framover vare det stor enighet:

- vann/kloakk/sjøppel oppfølging overfor Sel Kommune
- Miljøet i sentrum, forskjønnelse, beising av toalettbygg (helst flytting), beplantning på parkeringsplass og generell opprydding. Ta vare på Prestgardsfjøset.
- Tilrettelegging for turer, merking av stier, hvilebenker osv
- Slutt på hestetrafikk langs Ula som ødelegger turstier
- Arbeide mot inngjerding og for fri ferdsel, bli kvitt reinsjakttyranniet i Rondane
- Igangsette kultutaktiviteter, sosiale tiltak for medlemmene

Hva vi skal støtte økonomisk:

15 ville vi skulle støtte løypepreparering

7 " " " " " skiheisen

8 " " " " " butikken

ellers var det store sprik.

Hva vi ikke skulle støtte økonomisk:

5 ville ikke vi skulle støtte næringsliv

3 " " " " " fjellkirke

3 " " " " " butikken

Ellers ble det lansert en god ide som kanskje Mysusetter Servicesenter kan ta seg av:

Arrangere et endags bruktmarked der hytteeiere kunne bytte div. gjenstander/utstyr/redskap med hverandre, evt. selge/kjøre. Det kunne bli både folksomt og livat!

jph

Stikkledning til Ultunga

MYSUSETTER: På initiativ fra hytteeierne i Ultunga vil vann- og avløpsledning nå bli framført fra Mysusetter. 19 interesserte har skrevet avtaler om tilknytning. Yt-terlige fire avtaler er «på gang».

Sel kommune blir byggherre for stikkledningen fra Mysusetter

som vil koste vel 2,1 millioner kroner å bygge. Kommunen skal bidra med manglende finansiering på 350.000 kroner som skal forskutteres. Arbeidet for å få flere eiendommer tilknyttet skal intensiveres, heter det vedtaksforslaget til Sel formannskap.

(Sakset fra GD 11.03.03, og gjengitt her med GDs tillatelse)

Til minne om Johan Toftdahl

Johan Toftdahl gikk bort for noen uker siden. Mysusetra var en viktig del av hans liv alt fra barndommen av selv om han ikke var selvær av fødsel. Far hans kjøpte nemlig Ottekerkvea og en skogteig av Anders Hovde så tidlig som rundt 1915.

Da Mysusetra Vel ble stiftet 18 mai 1963 var Johan Toftdahl en av foregangsmennene og ble valgt inn i det første styret som sekretær. Dette vervet hadde han i 11 år mens Per Oldeman Isaksen var leder. Da Oldeman Isaksen ga seg i 1974 tok Johan Toftdahl over som leder, et verv han hadde fram til generalforsamlingen i 1983. Deretter fortsatte han i styret til ut på 90 tallet.

Fra generalforsamlingen i 1983 kan vi lese: "Johan Toftdahl uttalte til slutt at han hadde vært med fra stiftelsen av Vellet, de siste 9 år som formann. Det hadde vært givende år med mange og interessante oppgaver, men han fant det riktig å slippe nye krefter til med nye ideer." Når vi blar i protokollene i dag ser vi at nye ideer ikke har tatt plass: Vi holder fortsatt på

de gamle grunnverdiene som ble nedlagt av dette første styret.

Toftdahl ble deretter behørig takket av påtroppende leder Askvig: Han hadde vært et arbeidsjern og nedlagt et betydelig arbeid for Vellet. Fra medlemmene for øvrig ble han takket for sin dyktige og helhjertede innsats for Vellet gjennom en årrekke.

Dette var i 1983, men av gamle protokoller ser vi at aktivitetene ikke ble mindre med årene. I nærmere 20 år til var Toftdahl levende opptatt av alt som skjedde på Mysusetra. Han sendte utallige brev til kommunen og andre offentlige institusjoner samt foret diverse Velstyrer gjennom årene med gode innspill, han oppdaterte nye ledere med historisk stoff, han endatil ryddet rundt containerne når påska var over!

Mysusetra Vel og alle hytteeierne på Mysusetra har mye å takke Johan Toftdahl for. Vi lyser fred over hans minne.

Leder.

5.3.03

Mysusetra Vel

Hyggelig takk for den
vakkre blomsteroppsettet
til Johan Toftdahls
reisestelse. Vennlig hilsen
Larve, J. Ole og Vibeke Toftdahl

(Fortsatt fra side 1)

var mye i Peer Gynt hytta så det ble Hans og jeg som ofte måtte dra vann alene. Ola var da 8 år, jeg 7 og Hans 5 år.

I kokkuset var det bare en ystpanne vi kunne fyre i, men vi hadde med primus som vi brukte til koking og steking. Vi hadde med mye melk så vi kokte mye kakao. Når vi gikk på tur til Peer Gynt og Rondvassbu hadde vi med en flaske kakao, og i mangel av termos trakk vi en strømpe utenpå en vanlig flaske.

Vi hadde ingen vanlig skismørning den gang, men vi blandet tretjære og parafin som vi impregnerte skiene med hver dag.

En dag traff jeg en dansk familie som skulde hatt hjelp med å bære en ryggsekk til Peer Gynt hytta. De skulde videre til Høvringen fra Peer Gynt. Da jeg var vel framme ved Peer Gynt fikk jeg 40 øre for jobben.

Det var ikke mye, men jeg hadde ingen avtale om lønn så jeg godtok det.

Ut på kvelden kom Ola tilbake fra Kampen, og han hadde fine hikoriski, og kunne fortelle at han hadde truffet en dansk familie ved Skorutberget. Dansken hadde da mistet en ski som hadde reist nedover Grønlia (Grønlibekkdalen), og Ola som da hadde et par furuski hadde tilbudt dansken furuskiene mot kr. 10,- og den skia dansken hadde igjen.

Da dansken hadde dratt mot Høvringen dro Ola nedover den bratte skråningen til Grønlia der han så spor etter skien som dansken hadde mistet. I bunnen av dalen sto skia like hel i en snøfonn.

Jeg skjønnte fort at dette var den samme danske familien som jeg hadde bært ryggsekken for til Peer Gynt hytta. Men Ola hadde nok fått bedre betalt enn jeg.

VIDEO-OPPTAK OM SETERVEGER TIL, SETRING OG SETRE PÅ MYSUSETER

Arne Jørgen Rønningen

For 10 år siden utarbeidet daværende formann i Vellet Knut Bryn et stort prosjekt for dokumentering av setre og setring på Mysusetet. Kostnadsrammen var 6 sifret, finansiering var ikke tilgjengelig og prosjektet ble ikke gjennomført. Men vi hadde i hvert fall en interessant befarung rundt på Mysusetet med en lokal representant for Fortidsminneforeningen.

Som tidligere formann i Sel Historielag og lokalhistorisk engasjert har jeg altfor ofte hørt sagt som så: "Så

synd at e ikkje skreiv ned dæ n' bestefar fortalte", eller "Så synd at oss ikkje fækk gjort uptak mæ o' førr dæ va for seint." Den slags beklagelser og etterpåklokskap har liten lokalhistorisk verdi.

De siste 10 årene har jeg i samarbeide med Tor Alvheim fått gjort noen av alle de opptakene jeg gjerne skulle ha gjort. Alvheim er lektor på Otta, og har tidvis jobbet profesjonelt med video.

Først på 90 tallet gjorde vi

(Fortsetter på side 11)

(Fortsatt fra side 10)

opptak med nå avdøde Vemorkhelt Arne Kjelstrup om den siste krigshendinga i Sør Norge i 1940. En måned etter at alle andre hadde gitt opp, gikk Kjelstrup og tre kamerater til bakholdsangrep på tyske tropper i Rosten. Antall omkomne er ukjent, men det må ha vært en massakre. Tyskerne brukte tre dager på å rydde opp og fjerne døde.

Livshistorien til det populære vertskapet på Peer Gynt hytta, Anna og Ottar Havn resulterte i 4 timer med opptak. Edvard Linløkken og Oskar Rønningen spilte deretter seg selv i en video om måsåtaking. Likeledes ble Linløkkens Milorg deltagelse dokumentert.

For to år siden var trefningen mellom Gestapo/Rinnanfolk og Milorg i Øvre Havn på Selsverket påska 1945 hovedtema i 4 timer med opptak med Reidar Dahl, Engebret Ulvolden og Oskar Rønningen.

Alle disse opptakene er grovredigert, og skal/bør være til utlån på Otta Bibliotek. Vi håper en dag å kunne klippe sammen en video om krigshendelsene på Selsverket og Mysuseter.

M Y S U S E T E R - O P P T A K SOMMEREN 2002.

Jeg vokste selv opp i den gamle tid på 60 tallet med seterdrift, evige somre, melkekjøpende byfolk og arbeidshest. Seterdriften forsvant først på 70 tallet, seterhusene forsvinner ved ombygninger, og historiene og kunnskapene forsvinner med historiebærerne.

Jeg hadde lenge ønsket å gjøre

en dokumentasjon om setring på Mysuseter, men det gjør seg ikke selv. Kostnader til filming av tidligere videoer har jeg fått finansiert før opptakene har blitt gjort bla. av Selsverket Sameieskoger og Sel Historielag.

I fjor sommer hadde jeg noen fridager. Historiefortellerne sa seg villige, og Alvheim hadde anledning. Med slike gamle og gode fortellere tilgjengelig utsetter man ikke i påvente at penger skal skrangles sammen. Jeg tok sjansen: Vi gjør opptakene nå som vi har mulighet til det – så skal vi alltid finne noen til å betale for det senere (Vellet aner vel hva som kommer.)

KIRSTIDALSSETRA.

Først fikk vi 2 timer med 87 årige Reidar Dahl på Kirstidalssetra mellom Mysuseter og Raphamn. Både

Reidar Dahl med geviret av storelgen i Kirstidalen. Har møtte han også huldre som ba om å få gløi i gryta.

huldrehistorier, barndomsminner og krigshendelser i Kirstidalen var tema. Det irriterte meg litt at Reidar fortalte med lukkede øyne. Plutselig lyste han

(Fortsetter på side 12)

(Fortsatt fra side 11)

opp i et smil, åpnet øynene og sa: ”Eg ser alt så mykje klårare og meir levande for meg når e heill att augun.”

MYSUSETER.

Min 81 årige onkel **Oskar Rønningen** på Utsikten har alltid vært et oppkomme av historier og lokalhistorisk kunnskap. Som tidligere befal er han vant til å opptre, og et videokamera i ansiktet var kun en ny kjærkommen tilhører. Oskar kan gang på gang fortelle den samme historie

kunne både fortelle og høre den samme historien gjentatte ganger. Derfor ble den til sist husket og ført videre.

Syver Ulvolden har jeg som nabo og slektning kjent til hele mitt liv, men egentlig ikke kjent. Jeg har så ofte hørt byfolk rose Syver. Sommerens opptak fikk meg til å skjønne hvorfor. En ypperlig forteller med store kunnskaper. Men også med myke personlige og sosiale egenskaper som jeg ikke visste om. Da vi avsluttet etter tre dager med opptak var Syver

Syver Ulvolden og Oskar Rønningen intervjues av Arne Jørgen Rønningen på fjostrappa på Ultongssetra. (Takk for oss Wilhelmsen!)

med uendret engasjement. Nå til dags må man nesten unnskyldte seg når det er fare for at noen har hørt en historie før. Sentralt i den gamle fortellertradisjonen var nok at folk

tydeligvis glad for at hans kunnskap ble verdsatt og tatt vare på. Som avslutning sa han noe slikt som: ”Dessa upptakje fæ væra mitt

(Fortsetter på side 13)

(Fortsatt fra side 12)
testamente.”

Tre sommerdager med opptak resulterte i 12 timer råopptak med Oskar og Syver. Vi fulgte seterveiene og stigene til Mysusetter med historier underveis. Besøkte alle setre. Intervjuet Kari og Engebret Ulvolden, Mari og Engebret Teighagen og Rolf Ulvolden i forbifarten. Snakket om gammel seterdrift, utmarksressurser, barndomsminner, huldrehistorier, anekdoter, gamle hytter, byfolk og Oskar sin melkerute til Otta på 1930 tallet.

Min viktigste læring var den næringsmessige betydning av den store investering i ny vei til Mysusetter på slutten av 1800 tallet. Veggen åpnet adgang til måså-ressursene i Rondane for mange flere enn setereierne, og ga grunnlag for nydyrking og frakt av seterforet til bygds. Likeledes fikk jeg ny kunnskap om vintersetring og

årsrytmene i seterdriften.

SKYT FØRST – SPØR SIDEN.

Tor Alvheim skulle gjerne hatt kr. 9000,- for 4 dagers arbeid, og 14 timer råopptak. Det kunne jo passe seg å dele likt på Vellet, Søre Sel Grunneierlag og Historielaget med kr. 3000,- på hver. (Betsy Rønningen sponset oss forøvrig hver dag med en storartet nistekurv.)

Vellet vil da få videoer med 14 timer grovredigerte opptak. I neste omgang får man forsøke å finansiere en redigering av opptakene. Det kan skje neste år, eller om 50 år – men opptakene er gjort og historiene kan føres videre. Utskrift fra videoene vil kunne gi stoff til Vell-avisa i årevis.

Jeg skulle også gjerne ha intervjuet Thora Høgste og noen av de gamle budeiene. Men jeg har egentlig ikke tenkt å søke om pengene først.

Arne Jørgen Rønningen

(Fortsatt fra side 2)

Nye verneregler for Rondane....

rinnelige verneforslaget, var Spranget med i nasjonalparken. Det ville lagt strenge begrensinger på bruken av veien. I fylkesmannens nye forslag, åpner vernebestemmelsene for en bruk av veien som i dag, opplyser Brånå.

Sel kommune har bedt om justering av grensene mellom de drivverdige skogområdene og verneområdene. Det samme har Dovre kommune gjort for områdene i Garvhøli i Grimsdalen. Dovre kommune har oppnådd noe i sine krav om mer skog i landskapsvernområdet.

I brevene som ligger ved fylkesmannens verneforslag overfor DN, ber Dovre om justeringer for at grensene mot verneområdene skal bli lettere å forholde seg til.

Verneplanarbeidet i Oppland startet i mars 1995. Første verneforslag for Rondane kom tre år etter. Det ble sendt på lokal høring høsten 2000. Fram til januar året etter, kom det inn 103 merknader.

"Mysusetter-Nytt" utgis av Mysusetter Vel som ansvarlig utgiver. Avisen distribueres til vellets medlemmer, og det tas sikte å tre utgivelser i året. Teknisk produseres avisen i Brønnøysund av Frank Svensson, og den trykkes av Brønnøy-Trykk AS

Min første kjennskap til Kåsihulen fikk jeg ved lesning av Hellands "Norges land og folk, Opland amt". Bekreftelse av hulens eksistens av en lokalkjent førte til en tur dit 8. juli 1979.

Med på turen var også Stein Erik Lauritzen.

Vi parkerte bilen ved et pensjonat på Mysusetter. Fra pensjonatet brukte vi ca. 3/4 time til topps på Kåsi.

Under leting etter hulen fant vi en liten og en ganske stor hule på syd-siden av Kåsi. Kåsihulen fant vi like ved stien som går ned på nordøst-siden av Kåsi.

Hulen starter som et hull i bakken hvor en skråsprekk heller nedover i dyppet. Sprekken er ca. 1 m. bred og så høy at en fint kan gå oppreist nedover. Ca. 20 m. fra åpningen, munner sprekkene ut i en større sprekk med retning på tvers av den første. Etter litt småklatring er bunnen på tverrsprekken nådd. Fra bunnen kan denne sprekkene følges i begge retninger.

Sydøstlig retning prøves først. I denne retningen er hulen relativt trang, men så høy at en kan gå oppreist. Etter 10-12 m. kommer en til et lite rom på venstre side av sprekkene. Gangen videre er bare ca. 0,5 m høy. Kort etter innsnevringen slutter sprekkene i et lite rom med ca. 1 m takhøyde.

Nordvestover fra inngangssprekken er gangen først ganske stor, men snevrer inn etter hvert. Gangen går innimellom store blokker, og grener etter hvert ut i en rekke kortere og lengre ganger.

Tiden tillot dessverre ikke noen grundig undersøkelse av hulen og slett ingen kartlegging. Samlet ganglengde anslås til 60 - 70 m. og største dybde 20 - 25 m. Det er mulig at en grundig undersøkelse vil bringe for dagen nye ganger eller sprekker, men sannsynligheten er relativt liten.

Kåsihulen hører med blant den relativt lille gruppen grunnfjellshuler her i landet og størrelsesmessig hører den med blant de største.

Sportslig sett er den ikke spesielt krevende, slik at den er tilgjengelig for folk flest. Dette har beklageligvis ført til at hulen begynner å bli svært forsøpelt.

Her finnes alskens "tradisjonelt" søppel som plast, brus korker, blitz-pærer, blekkbokser, flasker o.s.v. samt nok garn til å utstyre en hel liten garnforretning. Et sted var det plassert en bok som det sannsynligvis var meningen at besøkende skulle skrive seg inn i.

Hulen bør være et interessant turmål for hytte-eiere i området. For å få ryddet opp i hulen, vil jeg foreslå at Mysusetter Vel på en eller annen måte oppfordrer folk som besøker hulen til å ta med seg en plastpose som de fyller med søppel og tar med ut.

Jeg kommer sannsynligvis til å undersøke Kåsihulen og området omkring senere. Dersom det blir gjort nye oppdagelser, vil Mysusetter Vel bli underrettet. Jeg er også interessert i opplysninger dersom noen av hytte-eierne vet om andre huler i området eller gjør nyoppdagelser.

G. Schrøder (s)

Ovenstående er sakset fra en av vellets protokoller en gang på syttitallet. Vellets formann har i tilknytning til gjengivelsen i dette nummer av "Mysusetter-Nytt" føyet til følgende advarsel:

ADVARSEL:

Geologer advarer mot å gå inn i hulen p.g.a. løse steinblokker i taket. Vellet har gjennom årene flere ganger bedt Sel kommune om å sikre hula, men så vidt vi kjenner til er den fortsatt tilgjengelig.

Grunnsten for Høvringen-kirke

HØVRINGEN: Hvis Sel kommune gir dispensasjon fra reguleringsplanen er det planer om å legge ned grunnsten for den nye Fjellkirka på Høvringen under en seremoni første helga i juli. Bjørn Setsaas i interimsstyret for Fjellkirke på Høvringen søker Sel kommune om slik dispensasjon

for oppføring av ei fjellkirke på omlag 100 kvm med plass til mellom 60 og 100 besøkende. Tomta ligger syd-vest for Bleikstulen og under brinken hvor den røde «Bødtker-hytta» står på Høvringen. Grunneier har sagt seg villig å stille tomt for fjellkirke vederlagsfritt til rådighet her.

Kopiert fra GD 12.02.03 med GDs tillatelse

Hyttelivets forviklinger

(Basert på en sann historie)

Denne fant vi i "Lillehammermagasinet" for mars 2003, og gjengir den her med magasinets tillatelse

De var på tur til hytta som vanlig en fredag ettermiddag, gubben og frua. Bak føreriset hadde han sjøl plassert sitt eget godis, en tiltring med aldeles ulovlig 96% sprit. Så hadde han sikret forsyningene på hytta for en god stund framover. Trodde han.

Denne var en stund før metanolen begynte sin herjing rundt om i landet, så lyssky omsetning av blank væske på kanner gikk foreløpig strålende. Men det var litt risikabelt å frakte den slik, i tilfelle de skulle bli stoppet i trafikkkontroll. Det var nok en av grunnene til at de valgte å kjøre baksia av Gudbrandsdalen nordover. Den offisielle grunnen var at de var blitt for gamle til å kjøre så fort. Det går tross alt i 80 på E6 for tida.

Turen gikk fint. Nydelig vær og ingen UP å se langs bakside-vegen. Oppe på fjellet er det et lite stykke å gå på ski fra bilen til hytta. Mat, sprit og annet man drasser med seg på hytta blir plassert i pulken. Fortsatt går det fint. Vel framme på hytta er det ting som skal gjøres.

Det blir tidlig natt etter en vanlig hytte-kveld. Gubben har kost seg med en "svartkopp" foran peisen.

Det er dagen etter det skjer. Gubben er svett etter vedhogst og skitur, og vil ta en dusj. Hyttedusjen som er nyinnkjøpt, fungerer slik at man heller vann i en beholder av plast som henges i taket. Deretter er det bare å tre inn i et rundt lite kar og trekke for dusj-forhenget.

Etter noen sekunder i dusjen kjenner han at det er litt varmt, og hujer til frua at hun må hente kaldvatten. Som sagt, så gjort. Hun henter den hendige tiliterskanna som står på kjøkkenet og heller opp i beholderen mens gubben fortsetter dusjingen.

En underlig lukt brer seg i rommet. Det går litt tid, men ikke mer en et par liter har forlatt kanna, før gubben skjønner sammenhengen.
– Stopp! Det er spriten! Som en katt står han i dusjen og lepper i seg varmt vann og sprit. Åh! Dusje i sprit til 270kr. literen!
– Nå blir du i det minste skikkelig rein... forsøker frua seg. Det er tydelig at gubben er på sammenbruddets rand.

– Svarte! Få sjå kanna! Å mye har du helt på?

Men det mangler ikke mye, det er fortsatt flere liter med hyttekos og moro på kanna.

Etter hvert kan gubben se det humoristiske i det hele, og episoden blir i tida etter ofte nevnt i lystige lag.

– Ja, du kan glise nå, men neimen om du var blid da det skjedde, erter frua.

Styre	Adresse	Telefon/E-post
Hammervold, Jan Petter	Vingarveien 11 2608 Lillehammer	61 26 50 75 jan.hammervold@rockwool.no
Toftdal, Jo	Ankerv. 6 0782 Oslo	22 92 16 49
Alvarstein, Einfrid	Sandvedbøen 21 4318 Sandnes	51 66 46 45
Steinsvoll, Gunnar Bjørbakk	Olav Kringens vei 3, 2670 Otta	gunnaste@online.no
Kristiansen, Kari	Kolsåsen 5 E 7079 Flatåsen	72 58 19 38 kari-kr2@frisurf.no
Isaksen, Einar Oldeman	Nedbergkollv. 26 3050 Mjøndalen	
Varamedlemmer		
Karin D. Eger	I Knutsonsvei 50 1161 Oslo	22 29 85 40
Havn, Morten	Johan Nygårdsgt. 2 2670 Otta	61 23 18 49
Wollebæk, Knut	Ankerveien 226, 1359 Eiksmarka	67 14 41 08 kwoollbak@online.no
Høye, Aud Grete U.	Flatmosvingen 7, 2647 Sør Fron	61 29 60 08
Lyngø, Leif	Torsvei 112 3472 Bødalen	31 28 29 68
Revisor		
Weiglin, Jo	Maridalsveien 73, 0458 Oslo	22 71 41 19
Valgkomité		
Wiegand, Mari Anna	Gamla vägen 50 S-46440 Asensbruk	
Høye, Tor	Flatmosvingen 7, 2647 Sør Fron	61 29 60 08
Hug, Astrid Arnesen	Christies gt. 30, 0557 Oslo	
Rønningen, Leif Ola	Møya 4, Selsverket 2670 Otta	

PÅSKEARRANGEMENTER 2003.

Morten Havn kjører buss til Høvringen for de som vil ha en fin skitur motsols. Turene arrangeres den 14. – 16. og 18 april. Se annonse for bestilling og priser.

Påskelafte:

Skirenn i slalombakken- Langrenn starter kl.12 og slalåm umiddelbart etter at langrennet er over. Påmelding fra kl. 11.

1.påskedag:

Gudstjeneste i Pungen kl. 14.